Tendències geopolítiques de l'extrema dreta a Europa: capacitat de transformació i adaptació al context de crisi econòmica i política actual.

Xavier Viander

De fet tot va començar al principi dels anys 80, amb l'aparició electoral del Front Nacional (FN) francès, creat el 1972, i que va ferde França una excepció a Europa en aquell moment.

Ara ja sabem que aquest no es el cas i tenimnombrosos països europeus on, els partits d'extrema dreta no solament obtenen resultats comparables o superiors als del Front National francès, sinó que, d'acordamb sistema electoral, formen part de coalicions governamentals per constituir majories de dretes.

En aquest sentit, cal recordar que Àustria va ser el primer Estat europeu en tenir una coalició governamental en la que hi havien electes del partit d'extrema dreta FPÖ (Partit de la Llibertat). Era la primera vegada que això passavadesprés de la Segona Guerra Mundial, i la inquietudpolítica va ser gran en els països de la Unió Europea (UE) doncs tothom recordava que el poble austríac, en la seva gran majoria, va ser favorable al "Anchluss" (annexió amb Alemanya) i els hi semblava que els responsables políticsactuals, eren tallats ala imatge de Kurt Waldheim i altres representantsd'aquell tristperíode.

A partir d'aqui, la presencia de ministres d'extrema dreta en determinats governs europeus ja no provoca reaccions tan fortes, sens dubte perquè la seva historia no es idèntica a la de Àustria, i també perquèl'advertència als austríacs no ha tingut cap efecte i el FPÖ (Partit de la Llibertat) ha continuat prosperant inclous desprès de la mort accidental del seu líder,Jörg Haider, en 2008.

En 2011, hem vist com els dirigents de la Unió Europea i la Secretaria d'Estat americana, Hillary Clinton, es mostraveninquiets davant de la deriva autoritària nacionalista del governhongarès dirigit pel"Fidesz" i el seu líderViktorOrban, però sense cap mena de mitja per oposar-se a excepciód'una carta oficial de prevenció.

ViktorOrban, segur del suport de la majoria dels hongaresos, desafia contínuament a la Unió Europea fent votar lleis incompatibles amb la legislació europea : lleis que limiten la llibertat de premsa, lleis sobre el culte religiós i lleis electorals que permeten als hongaresos dels Estats veïns votar per les llistes dels partits interiors.

Des de PascalPerrineau (1988) aJena-Yves Camus (1998) son nombrosos els politòlegs que s'han interessat al fenomen del desenvolupament de l'extrema dreta a Europa i han explicat les seves especificitats : extrema dreta, dreta populista, dreta radical. Però aquets treballs, encara que molt útils, integren molt rarament una aproximació geogràfica. A l'aproximació localitzada dels resultats electorals, les eines de lageopolítica afegeixen elements a l'anàlisi en el pla local del contexteconòmic, social i cultural, i tenentambé en compte la importància de les representacions lligades al concepte de"Nació" en el comportament polític.

No diferenciaremen aquesta exposició els partits classificats pels especialistes de les ciènciespolítiques a l'extrema dreta, dels que estan classificats en la dreta radical o populista, diferencies que cal tenir en conte en un anàlisi de ciènciapolítica però que no te tanta importància en una aproximació geopolítica.

Parlarem aquí, doncs, dels partits d'extrema dreta en general inclous si, com passa amb el"Front National" de Marine Le Pen, els temes clàssics d'aquestes formacions polítiques –antisemitisme, oposició a la laïcitat, defensa de la cristiandat occidental, oposició a l'avortament i a l'homosexualitat- no es manifesten en primer pla, però el cert es que mai han desaparegut de les conviccions de nombrosos dels seus militants.

No ens enganyem. Encara que els líders dels partits de la dreta populista, com passa a Escandinava, vulguinaparèixer sense tenir cap punt en comú amb l'extrema dreta clàssica –condemnant inclous els arguments públics racistes et xenòfobs dels seus militants i simpatitzants-, això no significa que els discursos i comportaments racistes i xenòfobshagin desaparegut realment.

Arribats en aquest punt, fa falta diferenciar clarament els diferents sentits que pren el terme “nacionalista”. Aquest terme està, evidentment, carregat de valors positius quan es tracta de combatents en lluita per la independència del seu país. Al contrari, en els Estats independents on no te cap sentit des de fa temps una lluita per la independència, el qualificatiu de “nacionalista”pren un sentit netament pejoratiu. I en aquest cas, els que es reivindiquen nacionalistes es presenten com els “verdaders” defensor de la Nació, terriblement oposats als representants de la majoria del poble, acusat de “malbaratar” els valors nacionals, d’afeblir la identitat nacional i, inclous, d’abandonar la nació als estrangers.

A pesar de la globalització, no hi encara cap regim polític que provoqui entre la població un atractiu tan fort com l’idea de Nació. I el vot a favor dels partits d’extrema dreta en nombrosos països europeus te com causa principal el rebuig de la immigració musulmana, vista per molts ciutadans com una amenaça sobre la identitat nacional i els valor de la Nació.

Des de el punt de vista geopolític, la Nació es un concepte fonamental que cal tenir en compte, i sigui la que sigui la definició que li donin les elits intel·lectuals i polítiques, cal que aquesta definició sigui oberta i generosa: una nació política formada de ciutadans –com a França i altres llocs- o tancada i exclusiva, com a determinats països europeus, una nació ètnica on la sang comuna es el factor essencial d’unitat. Aquestes dues definicions, no obstant, tenen un punt en comú: l’arrelament al territori, doncs no existeix Nació sense territori.

En el context actual de la mundialització econòmica, que esresponsable directa de la deslocalització de les empreses industrials i, per conseqüència, de l’atur, la figura de “l’estranger” –hi dona igual si ho es o no ho es realment-, serveix, ho sabem prou, de “culpable de tots els mals”.

En el seus raonaments simplista i sobretot demagògics, el Front Nationalfrancés –que no ha canviat en el fons a pesar de que Marine Le Penassaja de fer-ho creure- i altres formacions similars, argumenten que la immigració es la font de tots els mals : atur, delinqüència, inseguretat,

dèficitspúblics agreujats pel cost de les prestacions socials donades als estrangers i les seves famílies. Una afirmació encara mes escandalosa quan se sap que les contes de la Seguretat Social serien encara mes deficitàries sense els treballadors estrangers (com demostren diverses auditories parlamentaries sobre la política d'immigració).

Però si la immigració es al centre del discurs del Front National francès, aquesta, a mes a mes, es presentada sempre com amenaçadoraperquè es musulmana. I aquest discurs troba ressò i credibilitat a causa del terrorisme islàmic des de els atemptats de New York (el 11 setembre 2001), els de Madrid (març 2004) i Londres (juliol 2005). Cal afegir també el tema dels hostatges capturats per les diferents faccions que formen el denominat Al-Qaeda del Magrebislàmic –Níger, Mali). Un context explotat sense vergonyaper deixar entendre que en tot musulmà, autòcton o no, s'amaga un islamista potencial.

Si en un país com França, on la immigració es antiga i es un fenomen conegut,ontothom sap que la integració no es fa mai sense hostilitat i requereix temps (a vegades mes de dos generacions), el discurs sobre l'impossibilitat d'integració dels emigrants musulmans troba un ecoassegurat, augmentat per l'amalgama musulmà/islamista. Es pot imaginarque, en els països on la immigració es un fenomen recent, aquest discurs pugui trobar encara mes fàcilment un ressò favorable. Aquest es el cas dels PaïsosEscandinaus o dels països que van ser països d'emigració i que s'han convertit en païsosd'immigració com Itàlia o Espanya.

Cal preguntar-se, doncs, si la tragèdiaprovocada per la bogeria assassina d'aquest noi noruec, l'estiu del 2011, no està relacionada amb els discursos dels militants de l'extrema dreta nacionalista que denuncien, a traves d'Internet, l'amenaça que representa el mon musulmà sobre l'Occident cristià i sobre la Noruega rossa d'ulls blaus.

Internet es un formidable terreny de maniobres per aquests militants de l'apocalipsi : un lloc on tot es pot dir, escriure i difondre sense risc. Les xarxes socials, de les que s'ha dit que havien jugat un important paper en la mobilització dels manifestants tunisians o egipcis -al menys pels qui tenen un telèfonmòbil i accés a Internet-, juguen també un paper en la difusió de les idees populistes

i demagògiques de l’extrema dreta. Sense ser molt nombrosos, amb una sèrie de webs ben classificades es pot arribar fàcilment a “tocar” un gran nombre de gent.

Segons els partidaris de l’extrema dreta, davant d’aquesta suposada amenaça que representa la immigració musulmana sobre “la nació cristiana occidental”, aquesta deu ser protegida. I cal reforçar el control de les fronteres per bloquejar l’arribada de nous immigrants de confessió musulmana.

Evidentment, aquest argument reposa sobre una representació doblement falsa : les arribades massives i totalment incontrolades dels immigrants, i els efectes positius del bloqueig total de les fronteres, sense mencionar els seus efectes negatius i fortament perjudicades per l’activitat econòmica.

En realitat, els immigrants clandestins que arriben, sovint arriscant la seva vida, escapolint-se entre els forats de la xarxa de radars de les costes i altres controls aeroportuaris o portuaris son cada vegada menys nombrosos, el que condueix, curiosament, als militants de les associacions de defensa dels estrangers a presentar a la Unió Europea, com una mena de“fortalesa”, i als militants de l’extrema dreta a caracteritzar-la sempre como una “sedàs” sense control.

Als seus ulls, la lliure circulació de bens i de persones dins de l’espai Schengen es veu com una mena de cavall de Troià que permet l’arribada incontrolada d’immigrants. I a partir d’aquí la Unió Europea no apareix mes com un projecte polític i econòmic amb efectes positius –la pau duradora entre antics enemics, el fort augment dels intercanvis comercials, la fi d’una competiciómonetària perjudicial tan per uns com pels altres- sinó com un empresa que contribueix a afeblir la nació facilitant la immigració, fent competirals obrers europeus amb salaris desiguals i forçantals assalariats millor pagats a deslocalitzar els seus llocs dins dels països de la Unió Europea, on els obrers son molt menys pagats.

L’euro ja no es mes una moneda que preserva de les devaluacions inflacionistes. Es solament una moneda que ha provocatl’augment del cost de la vida quotidiana i que afebleix la sobirania nacional, doncs les devaluacions ja

no son possibles. Aquestes, son presentades com les eines que permeten rellançar les exportacions. Sense voler veure, per altre part, que augmenten també el cost de les importacions (el petroli, per exemple) i que l'estalvi, perdria el seu valor al ritme de les devaluacions successives. Marine Le Pen, la líder del renovat Front National francès, va arribar a fer la proposta de : "Un nou franc equivaldria a un euro". I es va quedar tan ample.

La mecànica dialèctica es coneguda, quan el discurs es mes contundent i el argument simplista, hi ha també mes oïdors/telespectadors que tenen la impressió de comprendre una situació que els hi sembla complicada i on les solucions proposades semblen tallades especialment per l'ocasió.

No obstant, els trets comuns de l'augment de l'extrema dreta a Europa com son la immigració musulmana, la mundialització (a la que s'associenla industrialització i l'augment de l'atur) i la Unió Europea -sobretot desprès de la crisi financera de la Zona euro en 2010-2011, acusada de ser responsable de l'abandó de la sobirania nacional sobre la moneda- no son suficients per esborrar les particularitats de les situacions nacionals de cada Estat.

I es per aquest fet perquè hem escollit presentar diverses situacions europees, per entendre-les millor, sense oblidar-nos de Rússia. D'una part, perquè l'evolució política de Rússiaconcerneixevidentment a la Unió Europea i, d'altra part, perquè els partits d'extrema dreta -com el Front National de Marine Le Pen o altres-, veuen a Rússia com un soci major de la seva política estrangera, el que es justifica pel seu odi cap els Estats Units i sobre tot per la seva dominació econòmica. El discurs i la política de Putin destinats a restablir la grandesa de Rússia, es a dir, el respecte que es deu a tota gran nació, en part basat en el temor, i el paper de cap incontestat en aquest restabliment, no pot fer un altra cosa que seduir als partidaris de l'extrema dreta.

A pesar de que en tots els partits d'extrema dreta utilitzen l'argument de que la Nació deu ser protegida d'una amenaça que podria posar la seva existència en perill, els mecanismes de l'augment dels partits d'extrema dreta a Europa Occidental no son exactament similars als de l'Europa de l'Est. Edemes, l'extrema dreta tampoc troba

exactament la mateixa acollida en tots els països de l’Europa Occidental.

En els petits Estats de l’Europa del Nord, com a Holanda o els PaïsosEscandinaus, la imatge positiva de la seva exemplaritat social i democràtica ha estat, darrerament, tacada pels resultats electorals dels partits polítics de la dreta radical. Una vegada mes, no ha estat necessari que els immigrants siguin nombrosos per provocar una hostilitat oberta entre els electors. La manipulació mediàtica dels conflictes religiosos i socials de les famílies immigrants musulmanes islamistes i la societat d’acolliment, te efectes superiors al que el nombre real d’immigrants podria suposar. Edemes de la seva presencia indispensable per assegurar la majoria de les coalicions governamentals de dretes, l’influencia política dels partits populistes de dretes també es fa sentir en l’orientació de les polítiques públiques.

A mes a mes, inclús si els resultats d’aquests partits no son molt grans a excepció d’algunes ciutats o barris, el seu discurs es reprès pels partits clàssics amb l’objectiu de conservar o recuperar l’electorat seduït per les solucions simplistes i radicals de l’extrema dreta. I aquestes solucions son encara mes creïblesperquè no s’han posat mai en funcionament i no han pogut desencisar. Es el que il·lustra els discursos deles formacions que s’han agrupat dins de la Unió per un Moviment Popular (UMP),una dreta popular que reprèn, sense pensar-ho dues vegades, els vells arguments del Front National.

A primera vista es podria dir que hi ha països europeus que resisteixen millor que altres a la ideologia nacionalista de replegament sobre si mateix. Els resultats de l’extrema dreta son, en efecte, baixos a Gran Bretanya i a Espanya. No obstant, un recent article de Kevin Braouezec –analista de l’Institut francès de Geopolítica- sobre el vot del elector del Partit Laborista pels candidats del BritishNationalParty (BNP) a determinats districtes de l’Est de Londres, mostra que les condicions d’un ascens dels partits d’extrema dreta estan molts presents, sobretot si la crisi econòmica s’instal·la durant molt temps. Utilitzant aquest exemple, el sentiment de no ser a casa seva i la possibilitat de convertir-se en una minoria blanca, encara que siguin anglesos des de moltes generacions, radicalitza el vot dels electors fidels al

Partit Laboralista des de fa generacions. En realitat, la majoria entre ells prefereixen l'abstenció, però els que voten pel BNP ho fan perquè pensen defensar la seva identitat nacional. La radicalització dels militants de la EnglishDefenceLeague (EDL), creada en 2009, dona i fortament arrelada als barris del Nord de Londres, una petita idea de la violència a que poden arribar els moviments d'extrema dreta encara que siguin minoritaris.

S'ha dit moltes vegades que el nacionalisme regional podia seduir als partits de l'extrema dreta. Això es constata a Itàlia amb l'èxit electoral de la Liga Nord o a Bèlgica, amb el VlaamsBelang i el NV-A (Nova Aliançaflamenca).

Aquest darrer ha obtingut mes d'un 30% dels vots en les eleccions federals del juny 2010.I el VlaamsBelang i la LijstDedecker –un partit independentista que gira en torn al seu líder, Jean-Marie Dedecker i obté bons resultats a la ciutat de Nieuport- van aconseguir conjuntament un 13%. Aquestadiferencia es deu al rebuig de les classesmitges i educades de la radicalització del VlaamsBelang que sedueix a les classes obreres poc qualificades però que son cada vegada menys nombroses. El NV-A apareix en el panorama com una força políticament mes correcte perquè el seu regionalisme radical no es tan obertament xenòfob i racista.

Encara que sembli estrany, el gran pes d'aquest partit a permès bloquejar la formació d'un govern belga durant 534 dies. Diversos factor poden explicar aquest fet : la feblesa del sentiment nacional belga, la revenda dels flamencs sobre la dominació política, cultural i econòmica exercida pels francòfons, tan si son valons o de Bruxelles d'origen flamenc–els anomenats pejorativament "burgesos tranquilots"-,la bona salut econòmica de Flandes (amb un atur del 6,4% el 2010) comparat a la davalladaeconòmica de la Valonia (amb un atur del 17%) i en gran mesura finançada per les contribucions flamenques (cada flamenc paga diàriament a l'Estat federal 2,50 Euros i cada valon en rep 4,50).

Es sobretot en els petits territoris on les reivindicacions flamenques extremistes es fan sentir mes. L'harmonització de les tensions polítiques entre Flamencs, ciutadans de Bruxelles i Valons, s'ha fet acordant a cada

crisis seriosa, una autonomia cada vegada mes gran a les regions, fins al punt que Bèlgica, gran com la Gran Bretanya, es actualment un Estat federal que no ha sabut acabar amb els seus problemes lingüístics interns. I de tot això en treuen profit les diferents organitzacions d'extrema dreta.

De fet, nomes existeix un cantó electoral i judicial –el famós cantó de Bruxeles-Halle-Vilvoorde (BHV)- que està a cavall sobre el territori de la regió de Bruxelles i Flandès, el que el converteix en un cantó bilingüe. Es per això que els francòfons instal·lats en els municipis flamencs sense facilitats estan autoritzats a votar pels partits francòfons, un fet que els nacionalistes del VlaamsBelang i el N-VA no volen acceptar, reclamant constantment la divisió d'aquests cantons. Una posició que els enfronta directament amb la capital Burselles que no vol de cap manera una disminució del seu territori i s'hi oposen obstinadament. I el conflicte continua latent.

A Espanya, l'ascensió del partit d'extrema dreta Plataforma per Catalunya (PxC) va sorprendre, en el seu momenta molts analistes electorals. En el els camps de molta gent, inclous entre els nacionalistes independentistes, hi ha encara la imatge idíl·lica de la "Catalunya acollidora", terra d'immigrants amb tradicions integradores (especialment si es tracta d'espanyols vinguts a treballar a Catalunya, però molt menys si es tracta de "moros", com alguns anomenen despectivament als treballadors marroquins. La brutalitat i la gravetat de la crisi econòmica ha conduit lògicament a la desfeta del govern socialista,parotambé a la majoria absoluta pel Partit Popular i a l'aparició de nous partits amb tics –alguns dissimulats, altres no-francament inquietants. El futur electoral i polític de tots ells esta encara per veure.

Els anys 1990, amb el desmantellament de Iugoslàvia em vist revifar-se els nacionalismesbalcànics. A Eslovènia, la Carintia i, a Sèrbia, Kosovo serveixen regularment d'exemple per les formacions polítiques o grupuscles extremistes. Un dels mecanismes de l'èxit dels partits de la dreta nacionalista radical a Sèrbia o a Eslovènia, inclús si el grau de radicalitat i la importància electoral es força diferent en els dos Estats, es deu sens dubte a la pèrdua de territoris, recentment en

el cas de Sèrbia, antigament en el cas de Carintia (1920, quan Eslovènia encara no era un Estat independent). Allà. els partits extremistes s’atribueixen la representació de “nació víctima” de la ingerència occidental.

En aquest irredemptisme s’ajunta el rebuig de les poblacions foranies no sèrbies i no eslovenes, amb un rebuig encara mes fort cap a la població musulmana. La estratègia nacionalista sèrbiaha assajat de reunir en un mateix conjunt polític tots els territoris poblats de Serbis per formar la Gran Sèrbia-Serbis de Bòsnia, Serbis de Croàcia-, i per aconseguir-ho es va utilitzar la guerra, per fer fugir als “altres”, els Musulmans i els Croates de Bòsnia, els Albanesos musulmans de Kosovo. I ja coneixem les conseqüènciesdramàtiques d’aquesta política violenta de neteja ètnica i el cost tan car que el seu fracàs a costat als Serbis. No obstant, la sensibilitat nacionalista no està calmada totalment.

L’extrema dreta alemanya, aparentment molt controlada per diferents instancies estatals, no juga a la carta dels territoris perduts. No obstant, si be la referència als territoris perduts no es explicita, la referència a la nació alemanya, amb accents que evoquen un passat on era la nació mes poderosa d’Europa esta ben present (nomes cal veure els texts difosos per l’extrema dreta a traves d’Internet o resseguir les paraules de moltes cançons). La glorificació de l’esperit alemany, de la seva superioritat sobre la resta de pobles, recorda els temps pitjors. La extrema vigilància dels demòcrates alemanys, tan de dretes com d’esquerres, fa pensar, pel moment, que aquesta revifallacontinuarà sota control.

La situació de Hongria es força diferent i molt preocupant. Si els errors de gestió dels precedents governs d’esquerra, si la corrupció d’alguns dels seus ministres i la situació econòmicacatastròficapoden explicar la majoria absoluta del partit de dretes hongarès, el Fidesz, la deriva autoritària que ha fet aquesta formació es d’un ordre molt diferent i recorda els períodes feixistes de la historia políticahongaresa.

Actualment, el Fidesz por contar amb el suport d’una majoria d’hongaresos que el fa aparèixer com un partit de la dreta clàssica, arribat al poder legalment, doncs te a la seva dreta un partit encarames extremista : el Jobbik –

l’Aliança dels joves de dreta-Moviment per una Hongria millor (Jobbik en hongarès significa “el que esta mes a la dreta i el millor”).

El Jobbik es un partit mol recent, creat el 2003, i proclama la ideologia tradicional de l’extrema dreta: la cristianitat, la família, el paper autoritari de l’Estat il’antisemitisme. El Front National de Martine Le Penmanté bones relacions amb aquest partit. Tots dos estan en lluita contra els Roms (gitanosromanesos). Perseguits pels militants del Jobbik, els Roms escapen cap altres països com França, el que permet al Front National, a la seva vegada, d’agitar la amenaça de la invasió dels estrangers i de la inseguretat.

Aquest èxit de la dreta nacionalista i de l’extrema dreta no s’explica nomes pel context econòmic i financer difícil de Hongria. També hi ha, des de fa dos o tres anys en una gran part de la població hongaresa, un fort rebuig cap a la Unió Europea, acusada de voler exercitar el dret de supervisar la políticahongaresa, el que significa atemptar a la seva sobirania nacional. I aquest es un tema molt sensible per nombrosos hongaresos.

En efecte,la pèrdua de dos terços del seu territori a conseqüència de la Primera Guerra Mundial ha quedat com un record dolorós i esta molt present. Eixís, la famosa “carta roja” –realitzada a partí de 1918 pel geògraf Pal Teleki per representar la repartició de les nacionalitats a Hongria i demostrar la importància del territori on els autòctons son clarament majoritaris- es difonconstantment, en tota mena de suports, per tot el país : enganxines pels cotxes, estovalles per la taula, targetes postals, decoracions per aparadors, il·lustrant amb força la representació del territori nacional en l’imaginari d’un poble I ha pesar deque els hongaresos, en la seva gran majoria, saben molt be estan perduts per sempre (les conseqüències de l’aliança amb Alemanya durant la Segona Guerra Mundial) hi ha moviment que continuen agitant l’esperança de recuperar-los.Els partits de la dreta nacionalista saben que la utilització d’aquesta ferida nacional es eficaç per atraure electors de totes les edats.Orban acaba de decidir la supressió de la denominació Repúblicad’Hongria per la d’Hongria a seques.

Finalment, el despertar d’un nacionalisme rus d’extrema dreta te, en els seu fonament, el desig de retrobar la potencia perduda per Rússia, encara que aquesta nomes la va tenir sota el nom de la Unió Soviètica.

Una vegada instal·lat en el poder, Vladimir Poutine haexpressat la seva voluntat de posar fi al desmembrament del territori rus reprenent la guerra de Txexenia, repúblicafederada de Rússia i que no tenia, als ulls de Poutine, cap mena de dret a la independència, a la diferencia d’altres repúbliques federades de la Unió Soviètica. El nou nacionalisme rus, que no fa mes que augmentar a partir del 2000, es força diferent del nacionalisme rus tradicional. En particular, pel seu rebuig de tota immigració i especialment de la immigració musulmana (azerbaijans, Tatars, poblacions caucasianes),el que ha portat als militants d’aquest moviments d’apropar-se d’Israel, que es vist com una defensa contra l’ Islam, el que, per altra banda,desmunta l’antisemitisme queva ser la base del nacionalisme rus del segle XIX. El rebuig de la immigració musulmana, doncs, es sempre el punt en comú de nombrosos nacionalismes europeus, compres el rus.

Amb aquest panorama de fons, es impossible no estar preocupat per l’augment dels discursos nacionalistes i sobretot per la seva banalització per part dels partits que s’autodefineixen com moderats amb el fi d’atraure el màximpoble d’adhesions. Es per això pel que, molts d’ells, s’han allunyat a la vegada dels enfrontaments dels skinsheads, dels discursos obertament racistes i prohibeixen als seus militants provocar baralles amb els àrabs i els jueus.

La seva visió del paper de l’Estat varia segons el cas. El nou nacionalisme rus rebutja tota intervenció econòmica i social de l’Estat (encara hi ha el mal record del centralisme soviètic), contràriament, el nou Front Nationalfrancés predica el paper actiu i protector de l’Estat contra els capitalismes depredadors que empobreixen als mes febles. Això significa un canvi substancial en la ideologia clàssica de l’extrema dreta on els febles son depreciats i els forts glorificats.

En un contexteconòmicdifícil, on cadascú pot tenir el sentiment que pateix les conseqüències de les decisions escabroses d’actors econòmics desitjosos de beneficis

ràpids i substanciosos, el discurs nacionalista amb aparien cia moderat i que denuncia,amb força i simplisme,com “tots corruptes” als responsables polítics sedueix a un electorat cada vegada mes ampli.

Hi ha motius per estar inquiets, doncs les eleccions democràtiques poden conduir a una amplificació dels efectes de seducció de la ideologia de l’extrema dreta si aquesta noes presasuficientment en serio o es contrarestada per discursos eficaços. La vigilància i les contra-argumentacions s’imposen. La estratègia per lluitar de forma eficaç contra aquests partits i altres moviments es te que adaptar a cada situació especifica, i es per això que es útil observar-los, estudiar-los ientendre’ls be.

Xavier Vinader

29.10.2012